

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΗ

ΤΜ. ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΕΡΓΟ : ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΧΟΛΑΡΧΕΙΟΥ ΤΚ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΔΗΜΟΥ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ / 10/2022

ΙΩΑΝΝΙΝΑ / 10/2022

ΙΩΑΝΝΙΝΑ / 10/2022

Η Αρμόδια υπάλληλος Ο Πρ/νος Τμ. Δ.Π.ΠΗ

Η Πρ/νη Δ/νσης ΤΕΠΗ

Αμαλία Δόνου
Αρχιτέκτων μηχ.

Βασίλειος Κυριαζής
Ηλ/γος μηχ

Ελένη Νικολού
Πολιτικός μηχανικός

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	4
1.1. Τίτλος έργου.....	4
1.2. Σκοπός και συνοπτική περιγραφή έργου.....	4
2. Υφιστάμενη κατάσταση	5
2.1. Θέση έργου.....	5
2.2. Ιστορικό.....	8
2.3. Αποτύπωση κτιρίου και οικοπέδου.....	9
2.3.1. Περιγραφή κτιρίου – Υφιστάμενη κατάσταση.....	9
2.3.2. Τοπογραφική αποτύπωση	14
2.4. Περιοχή μελέτης.....	15
2.4.1. Πολιτιστικά χαρακτηριστικά – Κηρύξεις	15
2.4.2. Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά	16
2.4.3. Κλιματολογικά χαρακτηριστικά	19
2.4.4. Οικονομικά χαρακτηριστικά	23
3. Περιγραφή προτεινόμενων εργασιών	25
3.1. Στόχοι και ανάγκη προτεινόμενων παρεμβάσεων	25
3.2. Προτεινόμενες χρήσεις χώρων.....	26
3.3. Αναλυτική περιγραφή προτεινόμενων εργασιών	27
3.4. Προϋπολογισμός προτεινόμενων εργασιών Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.	
3.5. Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.	

Λίστα Εικόνων

Εικόνα 1 : Όρια Δήμου Κόνιτσας μετά από το Πρόγραμμα Καλλικράτη.....	7
--	---

Εικόνα 2 Νότια και δυτική όψη του κτιρίου. Στη νότια όψη διακρίνεται το υπόγειο το οποίο δεν έχει αποκατασταθεί	10
Εικόνα 3 Εσωτερικό ισογείου	10
Εικόνα 4 Δάπεδο νότιου τμήματος ισογείου προς αποξήλωση	11
Εικόνα 5 Υπόγειο τμήμα κτιρίου.....	11
Εικόνα 6 Σκαρίφημα Κτιρίου και αύλειου χώρου (ΦΕΚ 905/Β/2004)	12
Εικόνα 7 Δυτική και ανατολική όψη κτιρίου.....	12
Εικόνα 8 Βόρεια και νότια όψη κτιρίου	13
Εικόνα 9 Τομές κτιρίου (Διακρίνεται ο υπόγειος χώρος στη νότια πλευρά του κτιρίου)	13
Εικόνα 10 Κάτοψη κτιρίου - Αποτύπωση	14
Εικόνα 11 Απόσπασμα Τοπογραφικού Διαγράμματος	15
Εικόνα 12 Γεωτεκτονικό σχήμα των Ελληνίδων ζωνών	18
Εικόνα 13 Μέσα μηνιαία ύψη βροχής του μετεωρολογικού σταθμού Ζίτσας Ιωαννίνων. (έτη 2011-2013).	20
Εικόνα 14 Μηνιαίες θερμοκρασίες του μετεωρολογικού σταθμού Ζίτσας Ιωαννίνων. (έτη 2011-2013).	21
Εικόνα 15 Ομβροθερμικό διάγραμμα περιοχής Ζίτσας Ιωαννίνων περιόδου 2011 - 2013.	21
Εικόνα 16 Κλιματικό διάγραμμα του Embarger. Σε κόκκινο κύκλο περιλαμβάνεται η Ζίτσα, από το μετεωρολογικό σταθμό της οποίας εξήχθησαν τα κλιματολογικά στοιχεία της περιοχής μελέτης.	23
Εικόνα 17 Προτεινόμενες χρήσεις χώρων	27
Εικόνα 18 Ενδεικτική κατάσταση χώρων προς χρωματισμό.....	28
Εικόνα 19 Ξύλινες δοκοί προς αποξήλωση.....	28
Εικόνα 20 Παράθυρα κτιρίου	29

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1 Οικονομική δραστηριότητα του πληθυσμού του Δήμου Κόνιτσας (Απογραφή της 18ης Μαρτίου 2001).	24
---	----

1. Εισαγωγή

1.1. Τίτλος έργου

Η παρούσα έκθεση αφορά στις «Επισκευή και αποκατάσταση Σχολαρχείου Τ.Κ. Βούρμπιανης Δήμου Κόνιτσας» στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου με τίτλο “Preservation and promotion of significant stone monuments & buildings of the CB area and continuation of traditional building techniques”, με ακρωνύμιο “STONE.ART” που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Interreg IPA II «Ελλάδα-Αλβανία 2014-2020» και του οποίου ο Δήμος Κόνιτσας είναι Επικεφαλής Εταίρος.

1.2. Σκοπός και συνοπτική περιγραφή έργου

Το έργο “STONE.ART” αποτελεί διασυνοριακό έργο με τη συμμετοχή εταίρων από την Ελλάδα και την Αλβανία (Δήμος Κόνιτσας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Δήμος Πρεμετής και Πανεπιστήμιο Αργυροκάστρου) με σκοπό την ανάδειξη της Τέχνης της Πέτρας ως κοινό στοιχείο της διασυνοριακής περιοχής καθώς και τη διατήρηση και προβολή των πέτρινων μνημείων της μέσω κοινών δράσεων σχετικών με την ανάπτυξη του θεματικού τουρισμού.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του προγράμματος “INTERREG II CROSS BORDER COOPERATION PROGRAMME GREECE ABANIA 2014-2020” με τίτλο “Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού στη Διασυνοριακή Περιοχή μέσω της διατήρησης και ανάδειξης της Τέχνης της Πέτρας”. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στις 708.048,00€ από τα οποία τα 343.248,00€ αφορούν στο Δήμο Κόνιτσας.

Η περιοχή της Κόνιτσας καθώς και η ευρύτερη διασυνοριακή περιοχή έχει αφήσει ανεξίτηλο το αποτύπωμά της στο πέρασμα των χρόνων μέσα από την τέχνη των μαστόρων της. Επιβλητικά πέτρινα μνημεία αλλά και απλά κτίρια μαρτυρούν την ιδιαιτερότητα με την οποία οι μάστορες της περιοχής δημιουργούσαν κατασκευές που θα αποτελούσαν αρχιτεκτονικά υποδείγματα κομψότητας και δεξιοτεχνίας σε όλο τον κόσμο.

Καθώς πολλές μέχρι τώρα δράσεις έχουν προταθεί και υλοποιηθεί στο κομμάτι της διατήρησης και ανάδειξης των πέτρινων μνημείων της περιοχής, το έργο αυτό πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα συνδυάζοντας και αξιοποιώντας τη μέχρι τώρα εμπειρία υπό τον βασικό στόχο της ενίσχυσης του θεματικού τουρισμού της περιοχής που αποτελεί και τη βασική κατεύθυνση του Διασυνοριακού Προγράμματος Interreg Greece - Albania 2014-2020.

Στους βασικούς προτεινόμενους άξονες του έργου περιλαμβάνονται η επιστημονική τεκμηρίωση και καταγραφή της τέχνης των μαστόρων για την ανάδειξη σημαντικών πέτρινων μνημείων με τη χρήση σύγχρονων ψηφιακών μέσων καθώς και η διατήρηση της τέχνης των μαστόρων ως εκπαιδευτικό εργαλείο για τις μελλοντικές γενιές.

Ανάμεσα σε άλλες δράσεις, προτείνεται η δημιουργία και λειτουργία μιας «Σχολής Πέτρας» στις εγκαταστάσεις του παλιού Σχολαρχείου Βούρμπιανης. Η Σχολή Πέτρας, με τη συνεχή υποστήριξη και αρωγή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων θα μπορεί να εκπαιδεύσει τους μελλοντικούς τεχνίτες/ συνεχιστές της τέχνης της πέτρας αλλά να λειτουργήσει και ως ένα Σύγχρονο Ερευνητικό Κέντρο πάνω στις παραδοσιακές τεχνικές της πέτρας, τα ζητήματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανανέωσης και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος. Για τη λειτουργία της Σχολής, έχει προβλεφθεί στο πλαίσιο του έργου χρηματοδότηση για τις απαραίτητες εργασίες ανακατασκευής και συντήρησης του κτιρίου με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του (Παραδοτέο D.5.1.1., στον άξονα «Κατασκευαστικές Εργασίες»).

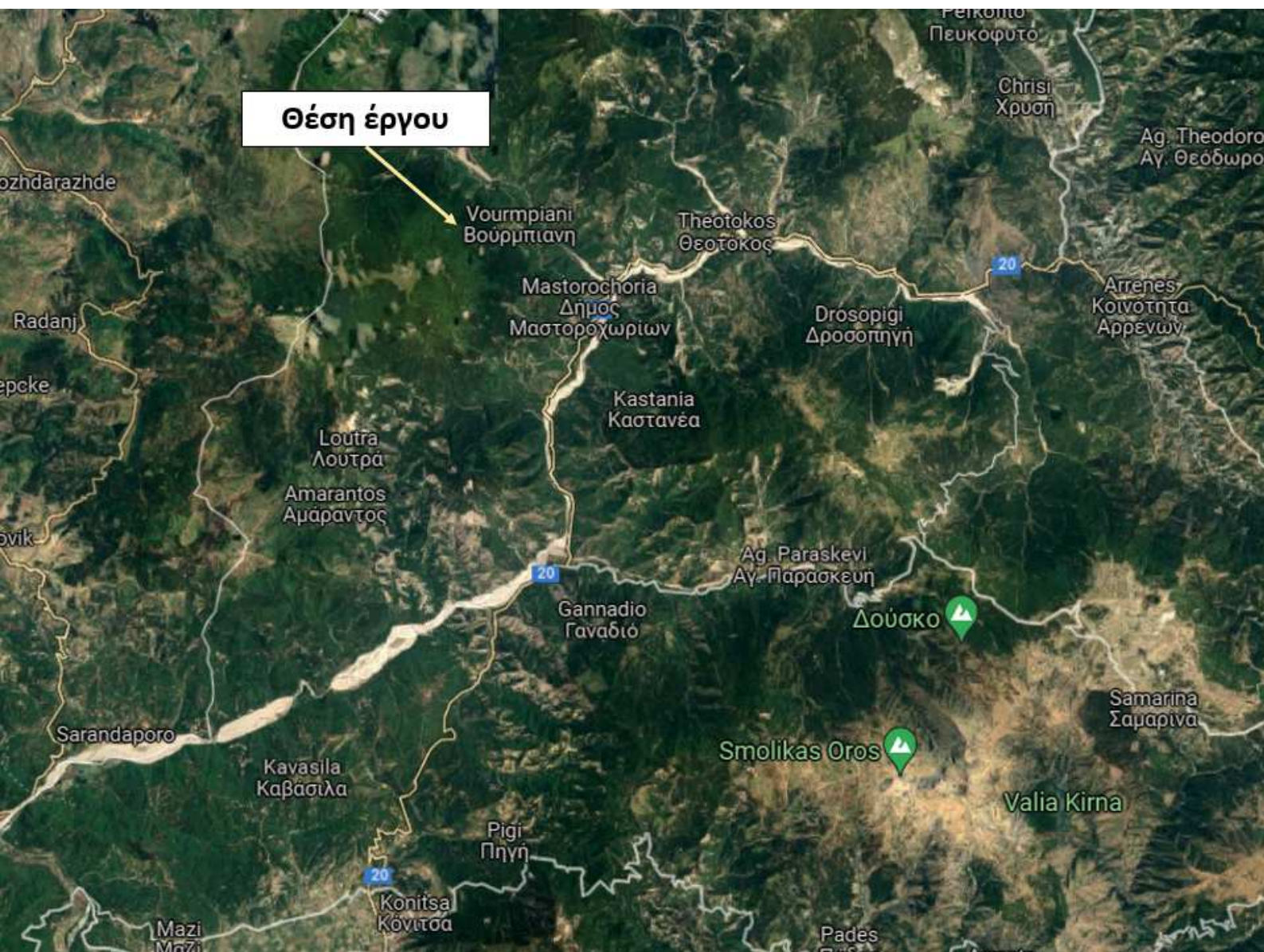
2. Υφιστάμενη κατάσταση

2.1. Θέση έργου

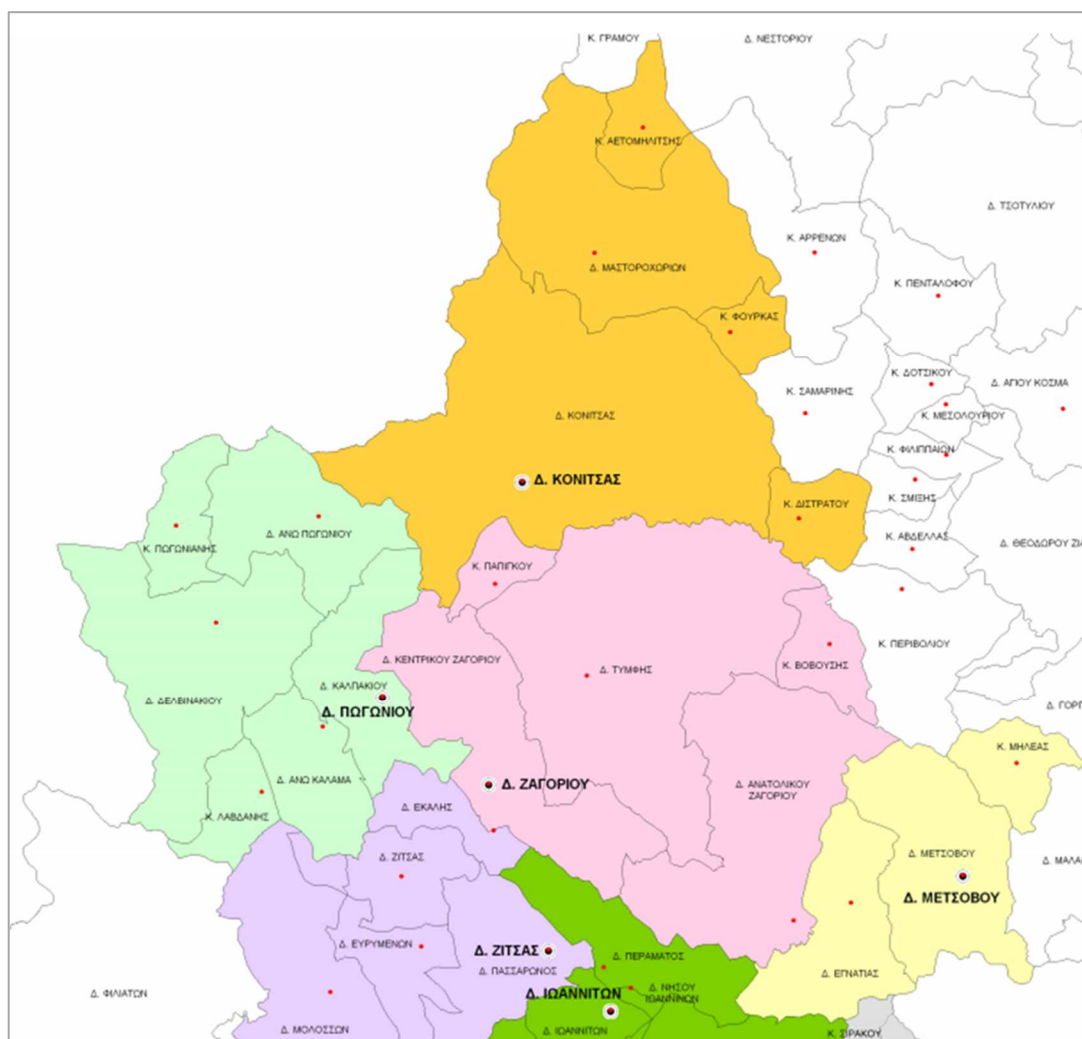
Το κτίριο του Σχολαρχείου Βούρμπιανης, βρίσκεται στο κέντρο του οικισμού της Βούρμπιανης επί της επαρχιακής οδού από Πυρσόγιαννη προς Πληκάτι και μέχρι το έτος 1986 λειτούργησε ως δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο και οικοτροφείο.

Η Βούρμπιανη απέχει 26 χιλιόμετρα από την Κόνιτσα και είναι ένα από τα πιο ξακουστά «Μαστοροχώρια» που άκμασαν τον 18ο και 19ο αιώνα. Το 1854 καταγράφηκε με 384 οικογένειες (στεφάνια) αποτελώντας τον πολυπληθέστερο οικισμό της επαρχίας μετά την Κόνιτσα. Βουρμπιανίτες μαστόροι τεχνίτες της πέτρας, ξυλουργοί, διακοσμητές κ.ά. οργανωμένοι σε μπουλούκια ταξίδεψαν εντός και εκτός Ελλάδας και ξεχώρισαν όπου κι αν εγκαταστάθηκαν δημιουργώντας παροικίες με πλούσια και δυναμική δράση.

Διοικητικά, υπαγόταν μέχρι το 1997 στην επαρχία Κονίτσης. Αποτέλεσε τμήμα του δήμου Μαστοροχωρίων, ενώ από το 2011 υπάγεται στο δήμο Κονίτσας μετά την εφαρμογή του Νόμου Καλλικράτη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο πληθυσμός της ανέρχεται σε 68 κατοίκους.

Το υπό μελέτη κτίριο βρίσκεται στα διοικητικά όρια της Δημοτικής Ενότητας (Δ.Ε.) Μαστοροχωρίων, του Δήμου Κόνιτσας της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων, η οποία διοικητικά υπάγεται στην Περιφέρεια Ηπείρου. Ο πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 6.362 κατοίκους (απογραφή 2011) και καταλαμβάνει έκταση περί τα 951.184 στρέμματα. Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/07-06-2010), το οποίο ισχύει από 01-01-2011, μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο ο Δήμος Κόνιτσας με έδρα την Κόνιτσα αποτελείται από πέντε (5) Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε.), Αετομηλίστης, Διστράτου, Κόνιτσας, Μαστοροχωρίων και Φούρκας και προήλθε από την συνένωση των πρώην Δήμων Κόνιτσας, Μαστοροχωρίων και των Κοινοτήτων Διστράτου, Αετομηλίστης και Φούρκας οι οποίοι καταργήθηκαν.

Εικόνα 1 : Όρια Δήμου Κόνιτσας μετά από το Πρόγραμμα Καλλικράτη

Ο Δήμος Κόνιτσας συνορεύει Βόρεια - βορειοανατολικά με το Δήμο Νεστορίου, ανατολικά νοτιοανατολικά με το Δήμο Γρεβενών, νότια με το Δήμο Ζαγορίου, Δυτικά - νοτιοδυτικά με το Δήμο Πωγωνίου και βορειοδυτικά με την Αλβανία.

2.2. Ιστορικό

Η ιστορική αφετηρία του χωριού ανάγεται στο 16ο αιώνα. Ως κεφαλοχώρι της εποχής, γνώρισε περίοδο ακμής το 18ο και το 19ο αιώνα, όταν οι φημισμένοι μαστόροι και τεχνίτες του, πετράδες και ξυλογλύπτες, ταξίδευαν σε όλον τον ελλαδικό χώρο και τη Βαλκανική χερσόνησο, οργανωμένοι σε συντεχνίες («μπουλούκια»). Είναι χαρακτηριστικό ότι περί τα μέσα του 19ου αιώνα η Βούρμπιανη αποτελούσε τον πολυπληθέστερο μετά την Κόνιτσα οικισμό της ευρύτερης περιοχής, με σχεδόν 400 οικογένειες.

Οι κάτοικοι της Βούρμπιανης ίδρυσαν τον αρχαιότερο ηπειρώτικο σύλλογο στην Αθήνα (Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Βούρμπιανης, έτος ιδρύσεως 1883) και ανέπτυξαν έντονη δραστηριότητα σε πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού (ανθηρές παροικίες σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ιωάννινα, Αιθιοπία, Σουδάν, Αμερική κ.α.).

Το Σχολαρχείο της Βούρμπιανης αποτέλεσε καρπό των προσπαθειών της Αδελφότητας. Από το 1888-89 θα αρχίσει η λειτουργία του «Κανονικού Ελληνικού Σχολείου» (εξατάξιο Σχολαρχείο) σε κτίριο που άρχισε να κτίζεται το 1885 κοντά στην θέση «παλιό σχολείο». Λειτουργήσε ως Σχολαρχείο, Παρθεναγωγείο, Αρρεναγωγείο, ενώ αργότερα ιδρύεται στον χώρο και Οικοτροφείο στο οποίο διέμεναν παιδιά από τα γύρω χωριά καθώς και από την περιοχή της Κολώνιας (Ερσέκα) και από το Λεσκοβίκι της γειτονικής Αλβανίας.

Τα βιβλία και την γραφική ύλη, προμήθευε στο σχολείο η Αδελφότητα ενώ την επιτροπεία για την ορθή λειτουργία είχε ο εκάστοτε μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτσης. Το Σχολαρχείο Βούρμπιανης λειτούργησε υπό αυτό το καθεστώς έως το 1913 οπότε και με την ενσωμάτωση της περιοχής στο ελληνικό κράτος περιήλθε υπό την δικαιοδοσία του Υπουργείου Παιδείας. Το 1918 λόγω καθίζησης του εδάφους η θέση του κρίθηκε ακατάλληλη και αποφασίστηκε η οικοδόμηση νέου κτιρίου το 1925, το οποίο είναι το κτίριο που σώζεται σήμερα. Η αποπεράτωση του κτιρίου ολοκληρώθηκε το 1929 και λειτούργησε αρχικά σαν Γυμνάσιο. Στο υπόγειο, για μεγάλο διάστημα μετά τη δεκαετία του 1950 φιλοξένησε το «Σπίτι του Παιδιού» του Υπουργείου Πρόνοιας, ενώ έπαψε να λειτουργεί ως σχολείο το 1986.

Το 2004, σε μια προσπάθεια αξιοποίησης του κτιρίου, ο Δήμος Κόνιτσας ανέθεσε στον μελετητή Γεώργιο Παπαγεωργίου, Αρχιτέκτονα Μηχανικό τη μελέτη με τίτλο «Μελέτη Επισκευής Σχολαρχείου Βούρμπιανης». Κύριος στόχος ήταν μετά τη στατική εξασφάλιση του κτιρίου και τη μορφολογική του αποκατάσταση, να φιλοξενήσει διάφορες πολιτιστικές χρήσεις.

Οι κύριες προτεινόμενες επεμβάσεις της μελέτης εντοπίζονταν κυρίως στην άρση των συμπτωμάτων της παρατηρούμενης καθίζησης και αποτυπωνόταν με τις παρακάτω εργασίες:

- Καθαιρέσεις εσωτερικών επιχρισμάτων
- Αποξήλωση κουφωμάτων
- Αποξήλωση δαπέδων
- Αποξήλωση ευτελών διαχωριστικών
- Καθαρισμός και τοπικές διορθώσεις της τοιχοποιίας και των ξύλινων περιδέσεων
- Προετοιμασία για τσιμεντενέσεις
- Αρμολόγηση εσωτερικών παρειών τοιχοποιίας
- Ευρεία εφαρμογή τσιμεντενέσεων
- Κατασκευή οπλισμένου μανδύα στα αποκλίνοντα ανώφλια
- Τοπικές συρραφές έντονων ρωγμών.

Παράλληλα με τις προτάσεις της μελέτης αυτής, από την τέως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων δημοπρατήθηκε και υλοποιήθηκε καθαίρεση της αρχικής στέγης και κατασκευή οπλισμένης περίδεσης (chainage) την ίδια περίοδο.

2.3. Αποτύπωση κτιρίου και οικοπέδου

2.3.1. Περιγραφή κτιρίου – Υφιστάμενη κατάσταση

Το κτίριο του Σχολαρχείου Βούρμπιανης είναι ένα ισόγειο κεραμοσκεπές κτίριο κατασκευασμένο από εμφανή λιθοδομή, σχήματος Π, με ένα υπόγειο στο νότιο τμήμα.

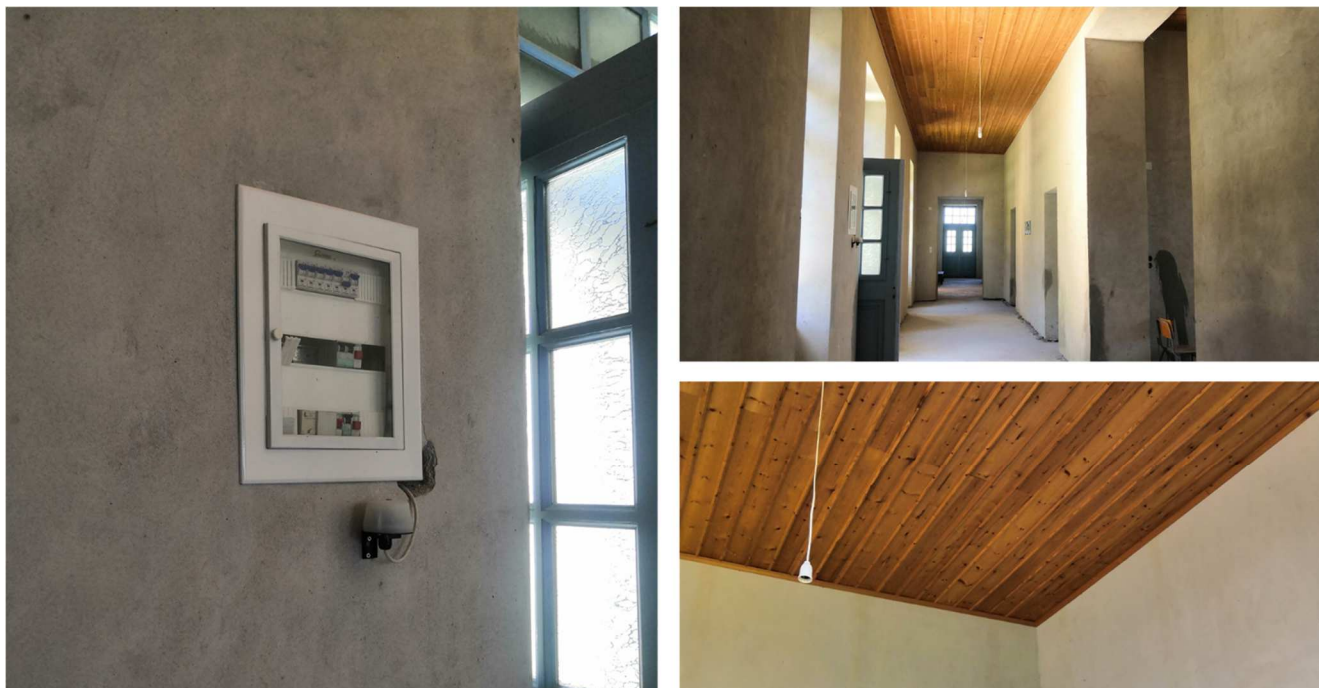
Ο φέρων οργανισμός αποτελείται από λιθοδομή πάχους 0,85μ. ενισχυμένη από οριζόντιες δρύινες περιδέσεις (δεσιές) ανά περίπου ένα μέτρο ύψους. Το συνδετικό κονίαμα αποτελείται από άμμο και ασβέστη χωρίς πουζολανικές προσμίξεις.

Η ανωδομή φτάνει τα 4.00 μέτρα ύψος. Τα παράθυρα είναι ξύλινα με ποδιά στο +1.00 μ. από το εσωτερικό δάπεδο η οποία έχει αφαιρεθεί και πρέπει να αντικατασταθεί. Εξωτερικά, οι όποιες ρωγμές οφείλονταν στις καθιζήσεις του επιπέδου θεμελίωσης έχουν αποκατασταθεί ενώ έχουν αποκατασταθεί και οι εξωτερικές θύρες με τους υαλοπίνακές τους σε όλο το τμήμα του κτιρίου εκτός του τμήματος του υπογείου.

Εικόνα 2 Νότια και δυτική όψη του κτιρίου. Στη νότια όψη διακρίνεται το υπόγειο το οποίο δεν έχει αποκατασταθεί

Στο εσωτερικό τμήμα του ισογείου έχουν αποκατασταθεί τα ταβάνια από ξύλινη επένδυση καθώς και η εσωτερική τοιχοποιία η οποία έχει επιχρισθεί και αναμένεται να βαφεί. Έχει εγκατασταθεί ηλεκτρολογικός πίνακας και υπάρχουν αναμονές για φωτιστικά σώματα.

Εικόνα 3 Εσωτερικό ισογείου

Στο μεγαλύτερο τμήμα του ισογείου τα δάπεδα έχουν αποξηλωθεί και έχουν επιστρωθεί με σκυρόδεμα. Το μοναδικό τμήμα του ισογείου το οποίο δεν έχει ολοκληρωθεί είναι το νότιο τμήμα στο οποίο όπως φαίνεται στις παρακάτω εικόνες υπάρχουν ακόμα οι ξύλινες δοκοί οι οποίες και πρέπει να αποξηλωθούν.

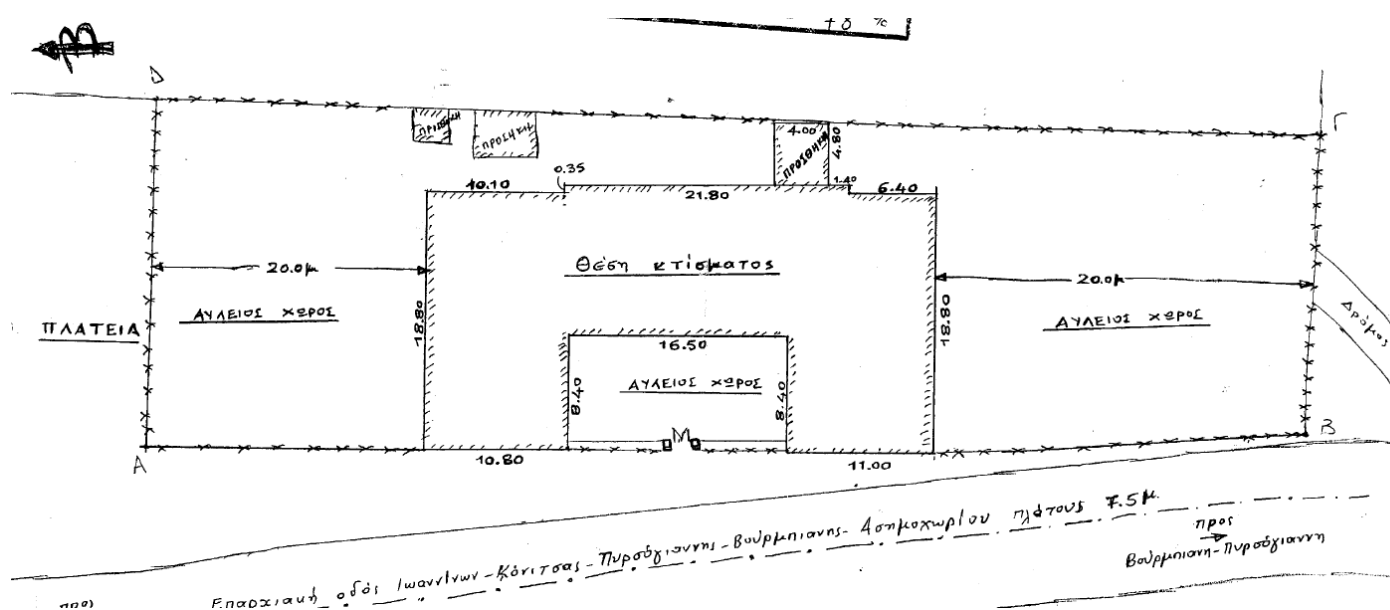
Εικόνα 4 Δάπεδο νότιου τμήματος ισογείου προς αποξήλωση

Όσον αφορά στο τμήμα του υπογείου που βρίσκεται στο νότιο τμήμα του κτιρίου, αυτό δεν έχει αποκατασταθεί εσωτερικά γεγονός που δεν επηρεάζει ωστόσο την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του ισογείου καθώς οι όποιες απαραίτητες επεμβάσεις εξωτερικά που αφορούσαν τη στατική εξασφάλιση του κτιρίου έχουν συμπεριλάβει και αυτές που αφορούσαν στο υπόγειο.

Εικόνα 5 Υπόγειο τμήμα κτιρίου

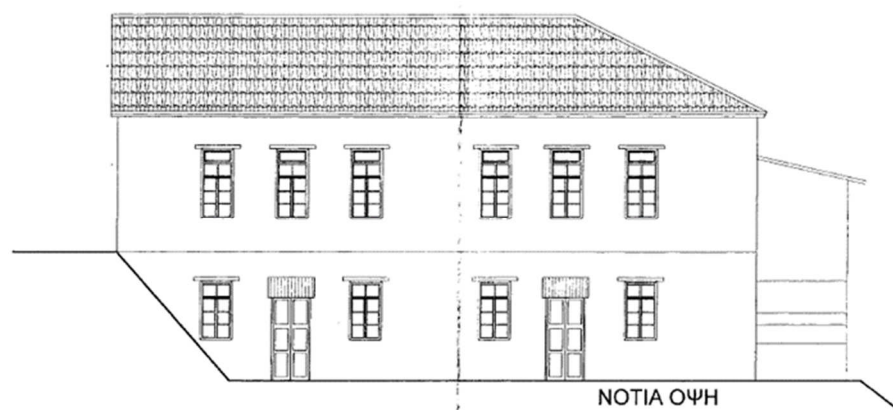
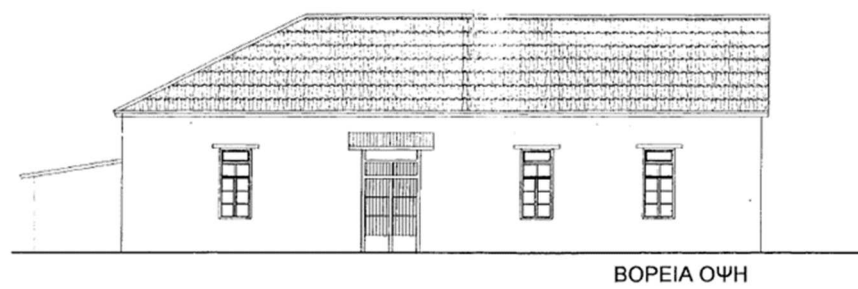
Από την αυτοψία, λοιπόν, στο κτίριο του Σχολαρχείου Βούρμπιανης, όσο και από την επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων (μελέτες κλπ), προέκυψε η εκτίμηση της κατάστασης στην οποία βρίσκεται το κτίριο, καθώς και τα σημεία εκείνα τα οποία χρειάζονται επισκευή, συντήρηση ή βελτίωση. Στις επόμενες παραγράφους αποτυπώνονται οι επισημάνσεις και οι προτεινόμενες επεμβάσεις με στόχο να εξασφαλιστεί η εύρυθμη και ασφαλής λειτουργία του κτιρίου στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου

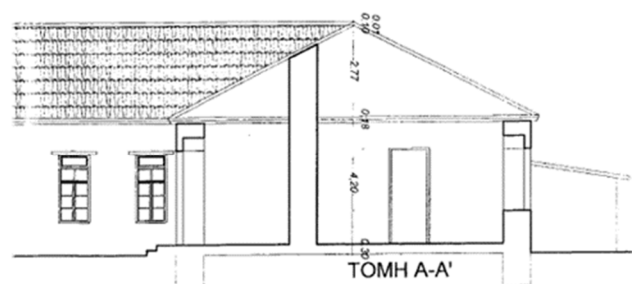
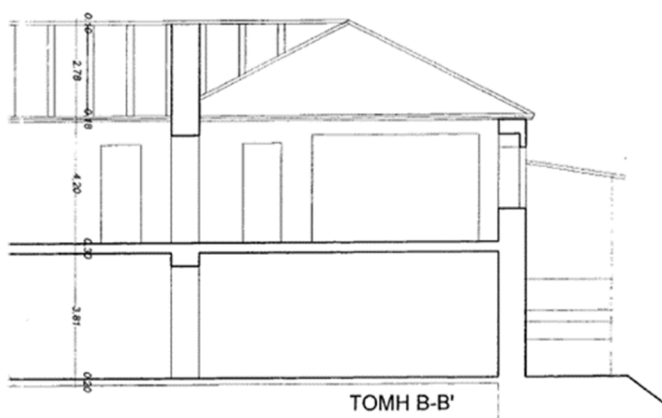
Εικόνα 6 Σκαρίφημα Κτιρίου και αύλειου χώρου (ΦΕΚ 905/Β/2004)

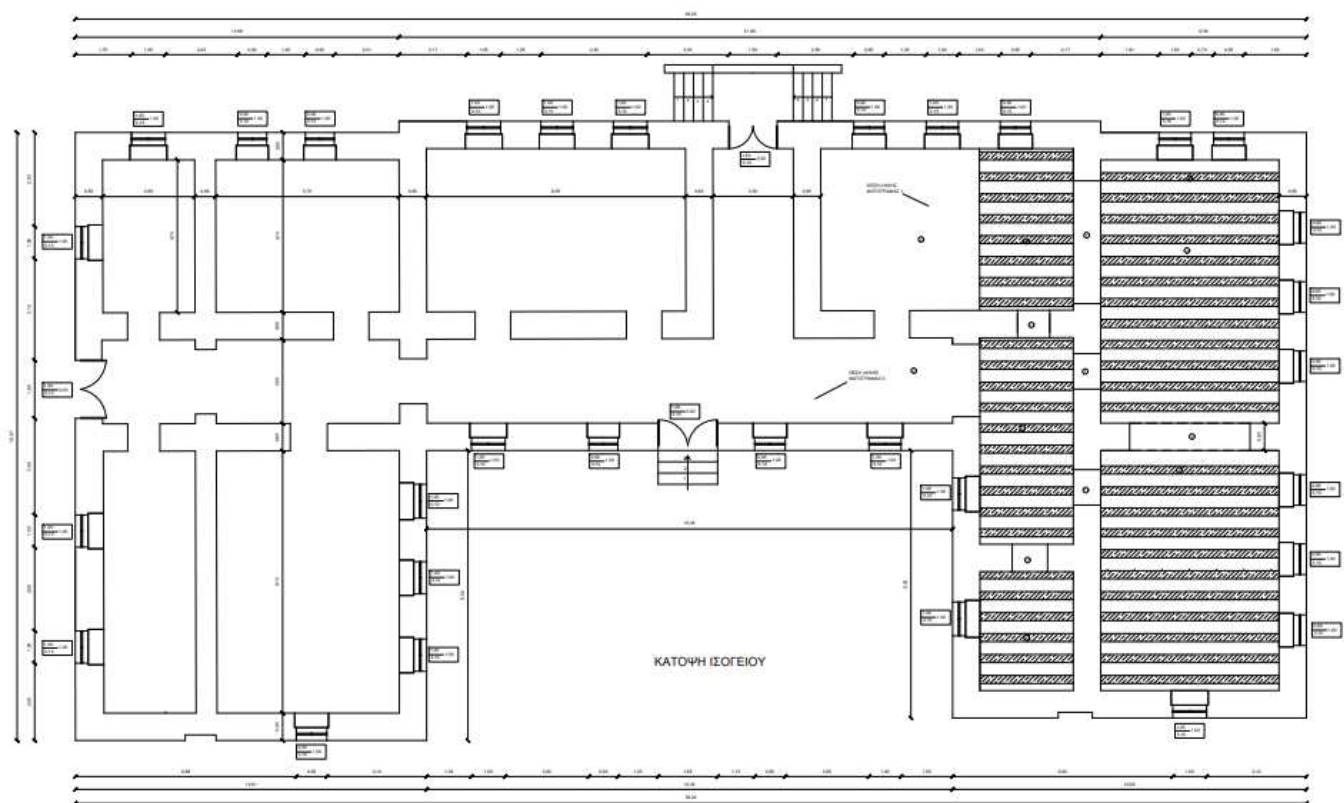
Εικόνα 7 Δυτική και ανατολική όψη κτιρίου

Εικόνα 8 Βόρεια και νότια όψη κτιρίου

Εικόνα 9 Τομές κτιρίου (Διακρίνεται ο υπόγειος χώρος στη νότια πλευρά του κτιρίου)

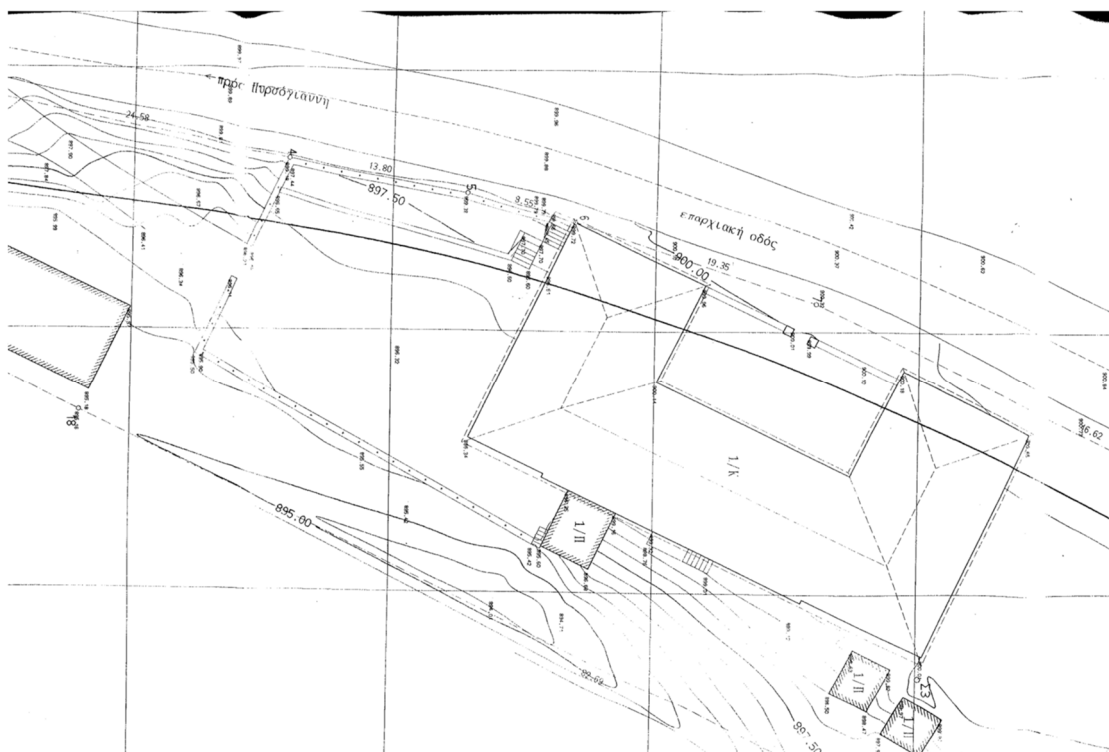

Εικόνα 10 Κάτοψη κτιρίου - Αποτύπωση

2.3.2. Τοπογραφική αποτύπωση

Το οικόπεδο στο οποίο βρίσκεται το κτίριο του Σχολαρχείου Βούρμπιανης, όπως αποτυπώνεται στο διαθέσιμο τοπογραφικό διάγραμμα (κλίμακα 1:200) που συντάχθηκε το Δεκέμβριο του 2002 από τον Τοπογράφο Μηχανικό Απόστολο Νικολό, είναι συνολικού εμβαδού 4.647,48 τ.μ. και βρίσκεται εντός της οριοθέτησης του οικισμού Βούρμπιανης. Είναι άρτιο και οικοδομήσιμο και εφάπτεται της επαρχιακής οδού προς τον οικισμό Πληκάτι του Δήμου Κόνιτσας.

Οι κλίσεις του οικοπέδου είναι στο μεγαλύτερο τμήμα ομαλές - έχει υπάρξει διαμόρφωση από το αρχικό φυσικό έδαφος - ενώ προς το ανατολικό τμήμα γίνονται πιο απότομες, της τάξης του 20%.

Εικόνα 11 Απόσπασμα Τοπογραφικού Διαγράμματος

2.4. Περιοχή μελέτης

2.4.1. Πολιτιστικά χαρακτηριστικά – Κηρύξεις

Η περιοχή της Κόνιτσας είναι ένας ορεινός χώρος με την ομώνυμη κωμόπολη και τα 42 χωριά. Βρίσκεται στο πιο βόρειο σημείο του Ν. Ιωαννίνων. Εκτείνεται από το Γράμμο μέχρι την Τύμφη και από το Σμόλικα ως τη Νεμέρτσικα. Τα βουνά αυτά, καθώς και ο ποταμός Αώος με τους παραποτάμους του, Βοϊδομάτη και Σαραντάπορο, καθορίζουν την ιστορική, την πολιτισμική και οικονομική πορεία του τόπου. Η μικρή κωμόπολη απλώνεται στην πλαγιά του βουνού Τραπεζίτσα, και φτάνει ως τον ποταμό Αώο. Αναφέρεται για πρώτη φορά στο Χρονικό των Ιωαννίνων με αυτό το όνομα το 1380. Η ιστορία της Κόνιτσας χάνεται στο βάθος των αιώνων. Από παλαιοιολιθικά ευρήματα στη βραχοσπηλιά του Βοϊδομάτη αποδεικνύεται η ύπαρξη ανθρώπων στην περιοχή πριν από 12 χιλιάδες χρόνια. Με τις ανασκαφές των τελευταίων χρόνων στο λόφο Λιατοβούνι βρέθηκαν αντικείμενα της πρώιμης εποχής του σιδήρου (1.100-900 π.Χ.). Η περιοχή της Κόνιτσας, ταυτίζεται με την αρχαία Τριφυλία και αποτελεί το βόρειο σύνορο του Κοινού των Ηπειρωτών.

Η περιοχή της Κόνιτσας έχει αφήσει ανεξίτηλο το αποτύπωμά της στο πέρασμα των χρόνων μέσα από την τέχνη των μαστόρων της. Επιβλητικά πέτρινα μνημεία αλλά και απλά κτίρια μαρτυρούν την ιδιαιτερότητα με την οποία οι μάστορες της περιοχής δημιουργούσαν κατασκευές που θα αποτελούσαν αρχιτεκτονικά υποδείγματα κομψότητας και δεξιοτεχνίας σε όλο τον κόσμο.

Ειδικά η περιοχή των «Μαστοροχωρίων» στην οποία περιλαμβάνεται και ο οικισμός της Βούρμπιανης, είναι γνωστή στο πέρασμα των χρόνων τόσο για τα δεκάδες σημαντικά πέτρινα μνημεία της όσο και για την ικανότητα των μαστόρων της.

Μαστοροχώρια ονομάζονται είκοσι επτά οικισμοί στο βορειοανατολικό άκρο του νομού Ιωαννίνων, βορειοανατολικά της Κόνιτσας. Τα χωριά που αποτελούν τα Μαστοροχώρια βρίσκονται κυρίως στη λεκάνη που σχηματίζει ο ποταμός Σαραντάπορος και περιβάλλεται από την οροσειρά του Γράμμου, του Σμόλικα, της Τύμφης (Γκαμήλα) και της Νεμέρτσικας (Δούσκο). Διοικητικά, υπάγονται στον Δήμο Κόνιτσας, ενώ πριν από την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», δώδεκα από τους οικισμούς αυτούς, συγκροτούσαν τον Δήμος Μαστοροχωρίων.

Οι ντόπιοι μάστορες, γνωστοί και ως «κουδαραίοι», έκτιζαν κυρίως πέτρινα γεφύρια, εκκλησίες, δημόσια κτήρια, κατοικίες σε ολόκληρη την Ελλάδα, τη Βαλκανική αλλά και κάποιες μακρινές χώρες όπως η Αιθιοπία, το Ιράν και η Αμερική. Εργάζονταν σε ομάδες, τις επονομαζόμενες «παρέες» ή «μπουλούκια», ως επί το πλείστον μακριά από τον τόπο τους, απουσιάζοντας για πολλούς μήνες κάθε χρόνο από τα χωριά τους. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους ήταν η συντεχνιακή τους διάλεκτος, τα λεγόμενα «κουδαρίτικα», την οποία μόνο αυτοί γνώριζαν και με την οποία συνεννοούνταν ελεύθερα χωρίς να τους καταλαβαίνουν οι εκάστοτε εργοδότες.

Ιστορικά, η περιοχή των Μαστοροχωρίων απελευθερώθηκε από την Οθωμανική κυριαρχία το 1913, κατά τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο. Αργότερα υπήρξε από τα κυριότερα θέατρα των μαχών της Μάχης της Πίνδου κατά τον Ελληνοϊταλικό Πόλεμο του 1940 αλλά και του Ελληνικού Εμφυλίου '46-'49.

Όσον αφορά στο κτίριο του παλαιού Σχολαρχείου Βούρμπιανης, με το **ΦΕΚ 905/Β/17-6-2004**, μαζί με τον αύλειο χώρο του χαρακτηρίζεται ως μνημείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3028/2002, διότι αποτελεί μοναδικό και αξιόλογο δείγμα λαϊκής αρχιτεκτονικής της περιοχής και είναι ταυτισμένο με την ιστορία της εκπαίδευσης, την παράδοση και τις μνήμες των κατοίκων του οικισμού.

2.4.2. Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά

Μορφολογία

Η περιοχή μελέτης χωροθετείται στην Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων, και συγκεκριμένα στη Δημοτική Ενότητα Κόνιτσας του Δήμου Κόνιτσας. Η Δημοτική Ενότητα βρίσκεται στη βόρειο – βορειοδυτική περιοχή της Π.Ε. Ιωαννίνων.

Ο Δήμος Κόνιτσας καλύπτει τις ορεινότερες περιοχές της Ελλάδος, καθώς στα όρια του Δήμου βρίσκεται η δεύτερη και η τρίτη ψηλότερη κορυφή της χώρας. Στα ανατολικά του Δήμου υψώνεται ο ορεινός όγκος του Σμόλικα, με υψόμετρο 2.631m, καθώς και της Βασιλίτσας, με υψόμετρο 2.249m, στα νότια ο ορεινός όγκος της Τύμφης (υψόμετρο 2.500m) διαχωρίζει το Δήμο Κόνιτσας από αυτόν του Ζαγορίου και το Δούσκο (υψόμετρο 2.198m), με τον Δήμο Πωγωνίου ενώ στα βόρεια κυριαρχεί ο Γράμμος (υψόμετρο 2.521), η τρίτη ψηλότερη κορυφή της Ελλάδας που αποτελεί και το σύνορο μεταξύ Ηπείρου, Μακεδονίας και Αλβανίας.

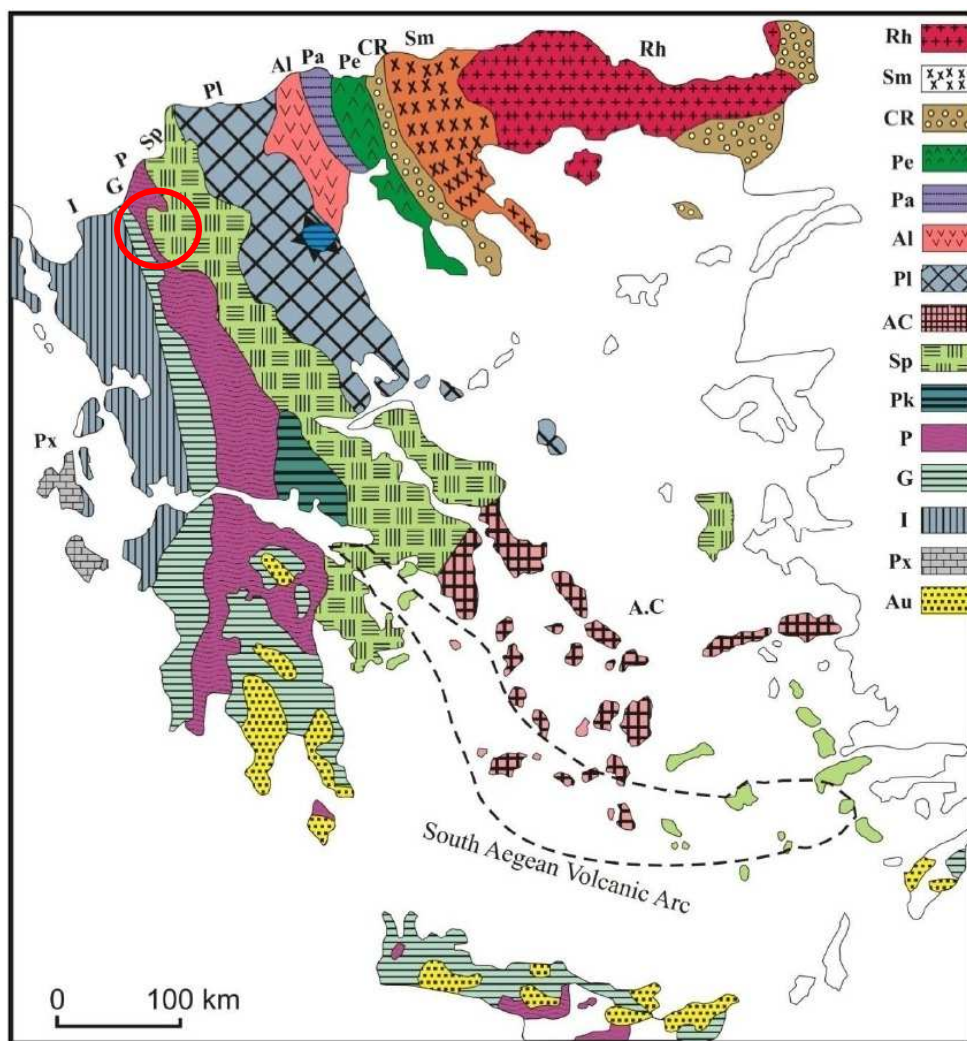
Ανάμεσα σ' αυτό το ορεινό ανάγλυφο έχουν δημιουργηθεί οι κοιλάδες του Αώου και των παραποτάμων του, Σαρανταπόρου και Βοϊδομάτη που ενώνονται δυτικά του οικισμού της Κόνιτσας σχηματίζοντας τον κάμπο της και συνεχίζουν στο έδαφος της Αλβανίας. Επίσης χαρακτηριστικές της υδρογραφίας του Δήμου είναι και οι Δρακόλιμνες, αλπικές λίμνες απομεινάρια της παγετωνικής περιόδου.

Η μόνη αξιόλογη πεδινή έκταση του δήμου είναι ο κάμπος της Κόνιτσας σε μέσο υψόμετρο 400 περίπου μέτρων και συνολική έκταση 23.000 στρεμμάτων, μόλις το 2,4% της επιφάνειας του δήμου.

Η έκταση του Δήμου Κόνιτσας είναι 951,18km², με το 72,5% να αποτελούν δάση και το 10,7% γεωργικές εκτάσεις και βοσκότοποι. Τα χερσαία ύδατα αν και καλύπτουν μόλις το 2,4% της έκτασης του Δήμου, αντιστοιχούν στο 40% των χερσαίων υδάτων της Π.Ε.

Γεωλογία

Γεωτεκτονικά η περιοχή μελέτης τοποθετείται μεταξύ της Ιονίου ζώνης, της ζώνης της Πίνδου και του πελαγονικού καλύμματος. Η ζώνη Ωλονού - Πίνδου, όπως έχει επικρατήσει να ονομάζεται, εκτείνεται από τα Ελληνοαλβανικά σύνορα κατεβαίνει προς τον κορμό της ηπειρωτικής Ελλάδος στα βουνά Πίνδος, Άγραφα, Αιτωλικό, Βαρδούσια και εν συνεχεία στην Πελοπόννησο στα βουνά Παναχαϊκό και Ωλονό. Τμήματα της ζώνης αυτής εμφανίζονται στα νησιά Κρήτη και Ρόδο ακολουθώντας την Α – Δ κάμψη του Διναρικού τόξου. Η Ιόνιος ζώνη εκτείνεται κατά μήκος της δυτικής παραλίας της Ηπειρωτικής Ελλάδας με διεύθυνση Β – Ν και περιλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα της Ηπείρου, την Ακαρνανία, τμήματα από τα Ιόνια νησιά και τη βορειοδυτική Πελοπόννησο.

Εικόνα 12 Γεωτεκτονικό σχήμα των Ελληνίδων ζωνών

Περιοχή Βούρμπιανης – προβλήματα καθιζήσεων

Όσον αφορά στην περιοχή της Βούρμπιανης, βάσει γεωλογικής μελέτης που πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Εγγείων Βελτιώσεων Δ/νσης Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας Ηπείρου, από τον Γεωλόγο Παπαφώτη Ιωάννη το 2003, καθώς παρατηρήθηκε μια συνεχής διατάραξη της ισορροπίας του πρανούς προκαλώντας ζημιές σε διάφορα κτίρια του οικισμού, συνιστάμενες σε ρωγμές δαπέδων και τοίχων αλλά και αποκλίσεων από την κατακόρυφο. Κατά τη γεωλογική διερεύνηση που πραγματοποιήθηκε ως προς τον εντοπισμό των παραγόντων αστάθειας, παρατηρήθηκαν εδαφικές ταπεινώσεις και υβώματα που κατέδειξαν ότι η ευρύτερη περιοχή αποτελεί παλαιότερη ζώνη ενεργοποίησης της οποίας η ισορροπία δεν αποκαταστάθηκε λόγω διαρκούς δράσης των παραγόντων που την προκάλεσαν. Η διατάραξη έχει διεύθυνση ΒΑ, δηλαδή προς το Βουρμπιανίτικο ρέμα που αποτελεί κύριο αποδέκτη του υδρογραφικού δικτύου της περιοχής με κύρια ίχνη ροής να αναπτύσσονται γενικά κάθετα στην παράταξη των στρωμάτων.

Όσον αφορά στους γεωλογικούς σχηματισμούς που καλύπτουν την ευρύτερη περιοχή αυτοί είναι:

- Μανδύας αποσάθρωσης του φλύσχη, αποτελούμενος από αργιλικά και ψαμμιτικά υλικά
- Φλύσχη αποτελούμενος από εναλλαγές ψαμμιτών κροκαλοπαγών και αμμούχων μαργών.

Η διατάραξη της ισορροπίας οφείλεται στα εντός του μανδύα αποσάθρωσης του φλύσχη ρέοντα ύδατα, οι δε ζημιές στα διάφορα κτίρια προκλήθηκαν από αργή αλλά διαρκή μετακίνηση αυτού προς τα κατάντη.

Τεκτονική

Η γεωτεκτονική ζώνη της Πίνδου θεωρείται αυτόχθονη ζώνη η οποία αποτελείται από σειρά σύγκλινων και αντίκλινων. Στο μέτωπο της επώθησης η διάβρωση έχει αποκόψει μεγάλα τεμάχια τα οποία εμφανίζονται επάνω στην Ιόνιο ζώνη με την μορφή λεπιώσεων. Επάνω στη ζώνη της Πίνδου βρίσκεται επωθημένη η υποπελαγονική ζώνη. Όλοι οι γεωλογικοί σχηματισμοί έχουν υποστεί έντονη ρωγμάτωση με κύριους άξονες ΒΒΔ-ΝΝΑ. Υπάρχουν όμως και αρκετά ρήγματα με διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ καθώς και Α-Δ. Από τα ρήγματα αυτά ΒΑ-ΝΔ διεύθυνσης έχουν σχηματίσει το βύθισμα του ποταμού Αώου.

Η ευρύτερη περιοχή του έργου δεν παρουσιάζει έντονη σεισμική δραστηριότητα. Σύμφωνα με το χάρτη ζωνών σεισμικής επικινδυνότητας που περιέχεται στον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2000) και την απόφαση Δ17α/115/9ΦΝ.275/03 (ΦΕΚ 1154/Β/12-08-2003) τροποποίησης του ΕΑΚ 2000, η περιοχή μελέτης ανήκει στη ζώνη Ι που είναι της μικρότερης σεισμικής δραστηριότητας.

Σεισμός Κόνιτσας 1996

Στις 26 Ιουλίου του 1996 σεισμός ($M=5,4$) έπληξε την περιοχή της Κόνιτσας. Δεν υπήρξαν ανθρώπινες απώλειες, αλλά προκλήθηκαν μικροτραυματισμοί.

Βλάβες προκλήθηκαν σε κτίρια της πόλης της Κόνιτσας και των γύρω χωριών. Με βάση το μετασεισμικό έλεγχο κτιρίων, από τα 925 κτίρια της πόλης στα οποία πραγματοποιήθηκαν αυτοψίες, το 16% χαρακτηρίστηκε ως ακατάλληλα για χρήση ή επικίνδυνα και το 25% ως προσωρινά ακατάλληλα για χρήση.

Παρατηρήθηκαν πτώσεις βράχων και κατολισθήσεις σε αρκετές περιοχές (εθνική οδός προς Ιωάννινα, φαράγγι Αώου κ.α.). Εδαφικές διαρρήξεις εμφανίστηκαν στη συνοικία Λάκκα, στο δρόμο που οδηγεί προς τη γέφυρα του Αώου.

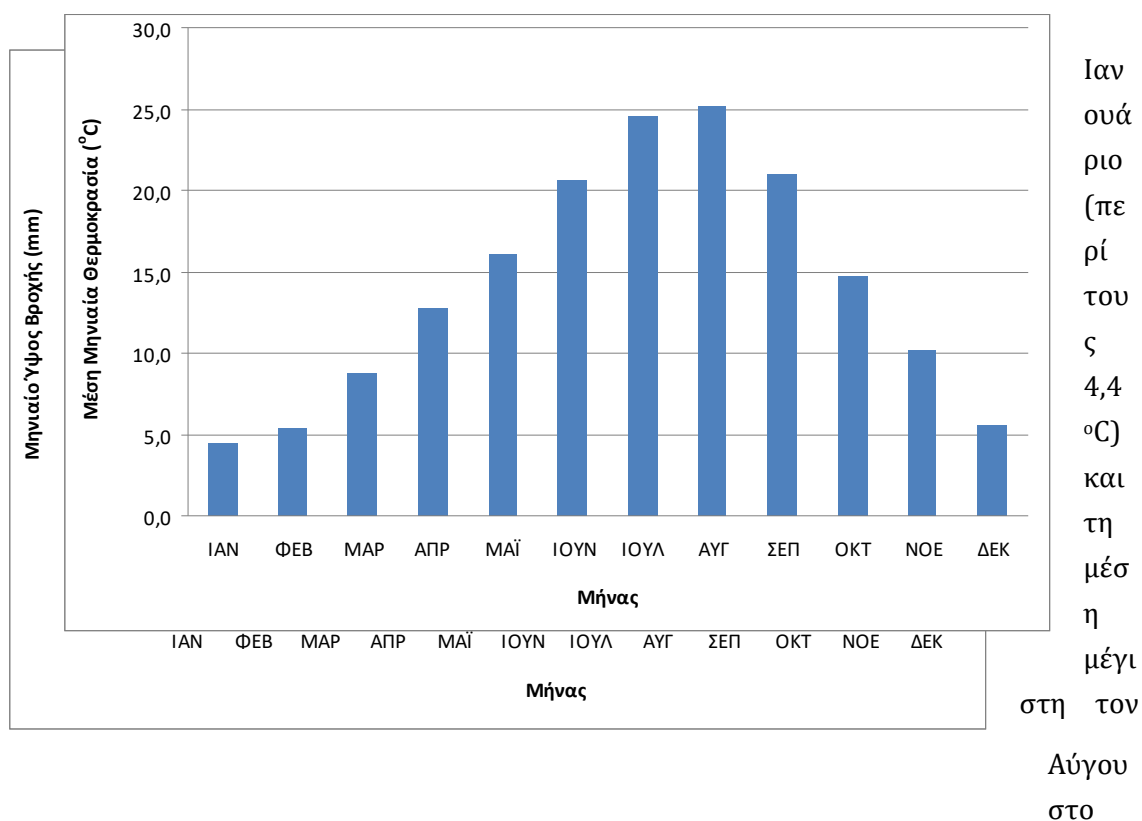
Η σεισμική δραστηριότητα συνεχίστηκε με μικρότερους σεισμούς. Στις 6 Αυγούστου 1996 εκδηλώθηκε ισχυρή σεισμική δόνηση ($M= 5,7$), η οποία επιδείνωσε όπως ήταν αναμενόμενο τις βλάβες στα κτίρια. Πολλοί μετασεισμοί ακολούθησαν έως και το Νοέμβριο του 1996.

2.4.3. Κλιματολογικά χαρακτηριστικά

Το κλίμα που επικρατεί στην περιοχή μελέτης είναι μεταβατικό μεταξύ του μεσογειακού και του ηπειρωτικού, με ψυχρούς χειμώνες και θερμά καλοκαίρια. Οι βροχοπτώσεις είναι άφθονες και κυμαίνονται από 1.000 έως 1.400 χιλιοστά ετησίως, όπως και οι χιονοπτώσεις στα υψόμετρα πάνω από τα 1.000 μέτρα.

Στην εικόνα που ακολουθεί παρουσιάζονται σε ραβδόγραμμα το μέσο ύψος βροχής καθώς και οι ακραίες τιμές του ύψους βροχής του πλησιέστερου μετεωρολογικού σταθμού Ζίτσας Ιωαννίνων, για το διάστημα 2011 – 2013. Σύμφωνα με αυτό, υγρότερος μήνας εμφανίζεται ο Δεκέμβριος, ενώ ο μήνας με τη μικρότερη βροχόπτωση είναι ο Αύγουστος, με μέσα μηνιαία ύψη βροχής 220,9mm και 25,8mm, αντίστοιχα.

Ακολουθώς, στην επόμενη εικόνα, παρουσιάζεται σε ραβδόγραμμα η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ευρύτερης περιοχής για τα υδρολογικά έτη 2011 - 2013. Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της περιοχής είναι 14,1οC και παίρνει τη μέση ελάχιστη τιμή της το μήνα

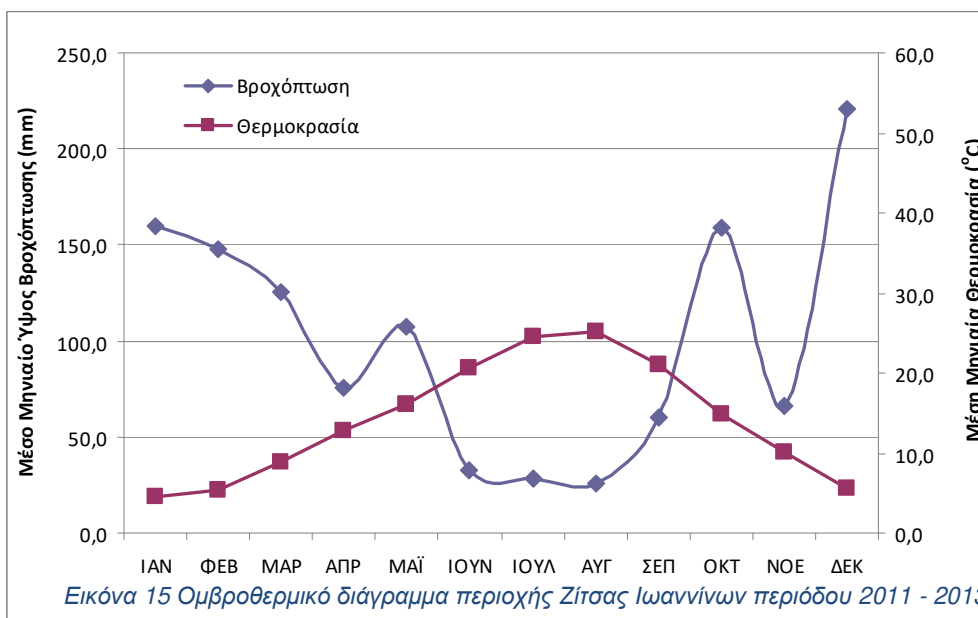
(περί τους 25,16°C).

Εικόνα 14 Μηνιαίες θερμοκρασίες του μετεωρολογικού σταθμού Ζίτσας Ιωαννίνων. (έτη 2011-2013).

Ομβροθερμικό Διάγραμμα

Οι Gaussen και Bagnouls δημιούργησαν ένα διάγραμμα, που καλείται "Ομβροθερμικό Διάγραμμα", στο οποίο απεικονίζεται, μήνα προς μήνα, η πορεία της μέσης μηνιαίας θερμοκρασίας σε °C και του μέσου μηνιαίου ύψους βροχής σε mm. Το διάγραμμα αυτό έχει στην τετμημένη τους μήνες του έτους και στις τεταγμένες (δύο), τις μηνιαίες βροχοπτώσεις P σε mm (δεξιά) και τις μέσες μηνιαίες θερμοκρασίες T σε °C (αριστερά) σε κλίμακα διπλάσια των βροχοπτώσεων.

Με την ένωση των σημείων των μηνιαίων βροχοπτώσεων προκύπτει η καμπύλη βροχόπτωσης, ενώ με την ένωση των σημείων των μέσων μηνιαίων θερμοκρασιών προκύπτει η καμπύλη των θερμοκρασιών. Τα δύο σημεία τομής των καμπυλών δείχνουν το χρονικό σημείο όπου $P = 2T$. Όταν η καμπύλη των βροχοπτώσεων διέρχεται κάτω από την καμπύλη των θερμοκρασιών τότε έχουμε $P < 2T$. Η επιφάνεια που περικλείεται από τις δυο αυτές καμπύλες μεταξύ των δύο σημείων των τομών ($P=2T$) δείχνει τη διάρκεια και την ένταση της ξηράς περιόδου. Αυτό δικαιολογείται, γιατί αν θεωρηθούν οι βροχοπτώσεις στο υδατικό ισοζύγιο ως κέρδος, τότε οι θερμοκρασίες εμμέσως εκφράζουν τις απώλειες από την εξάτμιση και τη διαπνοή. Όσο υψηλότερες είναι οι θερμοκρασίες, τόσο υψηλότερες είναι οι υδατικές απώλειες από την εξάτμιση και τη διαπνοή. Στην εικόνα που ακολουθεί απεικονίζεται το ομβροθερμικό διάγραμμα που δημιουργήθηκε από την επεξεργασία των πλησιέστερων διαθέσιμων μετεωρολογικών δεδομένων για την περιοχή της Ζίτσας Ιωαννίνων.

Εικόνα 15 Ομβροθερμικό διάγραμμα περιοχής Ζίτσας Ιωαννίνων περιόδου 2011 - 2013.

Εξετάζοντας το ομβροθερμικό διάγραμμα, διαπιστώνεται έλλειμμα νερού (ξηρή περίοδος) στο υδατικό ισοζύγιο της περιοχής στο χρονικό διάστημα από αρχές Μαΐου έως τέλη Αυγούστου, ενώ στο υπόλοιπο χρονικό διάστημα διαπιστώνεται περίσσεια νερού (υγρή περίοδος).

Βιοκλίμα

Το ανάγλυφο και τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά μιας περιοχής διαμορφώνουν, μαζί με τους βιοκλιματικούς ορόφους, ζώνες, στις οποίες προσιδιάζουν συγκεκριμένες καταληκτικές διαπλάσεις. Η διαδοχή των διαπλάσεων βαίνει από τη νηρητική ζώνη προς την αλπική περιοχή (κατακόρυφη διαδοχή) και ακολουθεί το γεωγραφικό πλάτος (οριζόντια διαδοχή). Η έκταση που θα καταλάμβανε στο χώρο μια καταληκτική διάπλαση, αναφέρεται ως ζώνη εξάπλωσης και υποδιαιρείται σε υποζώνες και αυξητικούς ορόφους.

Οι καταληκτικές διαπλάσεις προσδιορίζονται από τα κλιματικά, εδαφικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής και τα κυρίαρχα είδη της χλωρίδας (παρούσας κατάστασης και του παρελθόντος). Για τον προσδιορισμό των πιθανών καταληκτικών διαπλάσεων ο L. Emburger προσδιόρισε, με κλιματικά κριτήρια, τα όρια εξάπλωσής τους. Η ταξινόμηση των διαφόρων μετεωρολογικών σταθμών και η τοποθέτησή τους στους διάφορους βιοκλιματικούς ορόφους πραγματοποιείται με τον υπολογισμό του «ομβροθερμικού πηλίκου», βάσει του τύπου του Emburger, που δίνεται στη συνέχεια:

$$Q_2 = \frac{1000 P}{\frac{M+m}{2} (M-m)}$$

όπου: Q_2 : ομβροθερμικό πηλίκο

P: ετήσια βροχόπτωση σε mm

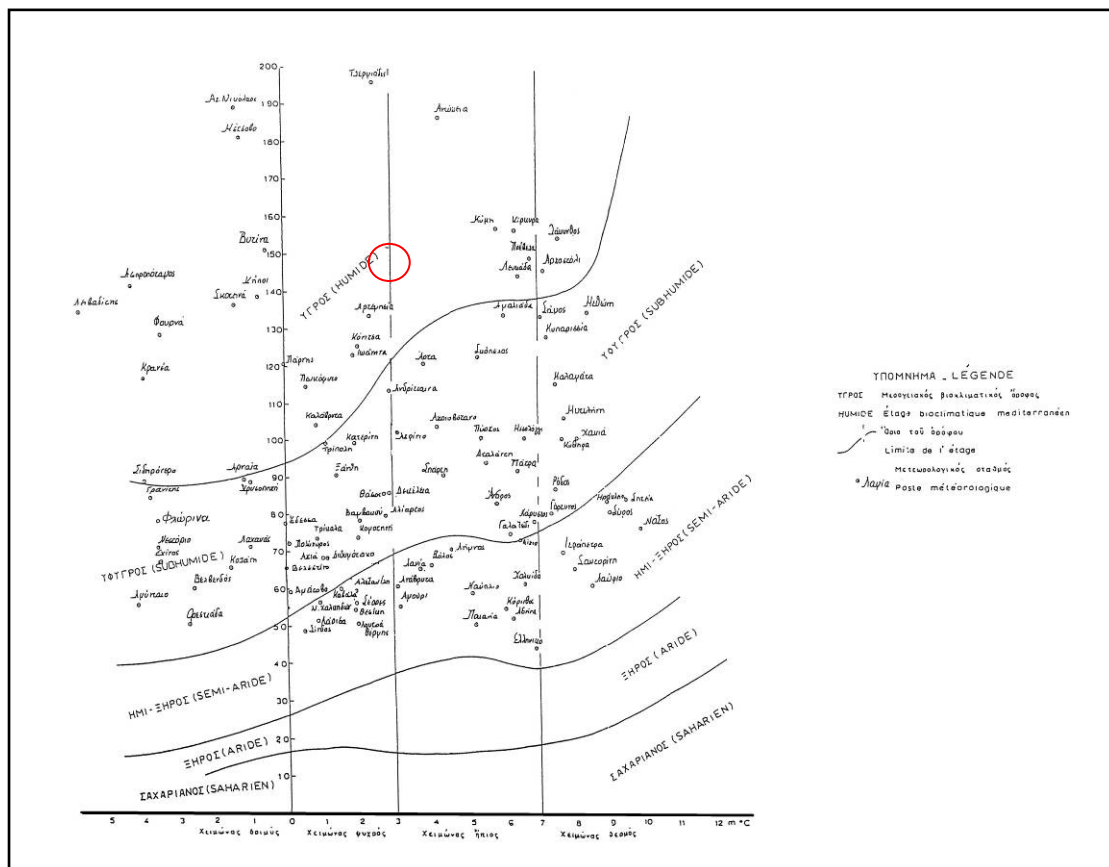
M: μέσος όρος των μέγιστων θερμοκρασιών του θερμότερου μήνα σε απόλυτους βαθμούς ($-273,15^{\circ}\text{C} = 0\text{K}$).

m: μέσος όρος των ελαχίστων θερμοκρασιών του ψυχρότερου μήνα, επίσης σε απόλυτους βαθμούς.

Στο κλιματόγραμμα του Emburger (Εικόνα 12) οι μετεωρολογικοί σταθμοί, τοποθετούνται με βάση τις συντεταγμένες Q_2 και m. Οι καμπύλες γραμμές που προκύπτουν, αποτελούν τα όρια των βιοκλιματικών ορόφων, ενώ οι κατακόρυφες ευθείες διαχωρίζουν τους υπό-

ορόφους κάθε βιοκλιματικού ορόφου. Συγκεκριμένα, στην περιοχή μελέτης είναι δυνατόν να γίνει χρήση των στοιχείων του σταθμού της Ζίτσας Ιωαννίνων. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά το βιοκλίμα διαμορφώνεται ως εξής:

Βιοκλιματικός όροφος: Υγρός με χειμώνα ήπιο.

Εικόνα 16 Κλιματικό διάγραμμα του Emberger. Σε κόκκινο κύκλο περιλαμβάνεται η Ζίτσα, από το μετεωρολογικό σταθμό της οποίας ελήφθησαν τα κλιματολογικά στοιχεία της περιοχής μελέτης.

2.4.4. Οικονομικά χαρακτηριστικά

Όσον αφορά την απασχόληση στον Δήμο Κόνιτσας, διαπιστώνεται ότι ο τριτογενής τομέας απασχολεί ένα σημαντικό ποσοστό το οποίο ξεπερνά το 39% του ενεργού πληθυσμού. Η τοπική οικονομία βασίζεται παραδοσιακά στην αγροτική παραγωγή του κάμπου της Κόνιτσας, στην νομαδική κτηνοτροφία των ορεινών χωριών καθώς και στην υλοτομία. Επίσης, στις κατασκευές λόγω της φήμης των ντόπιων μαστόρων της πέτρας, αγιογράφων και ξυλογλυπτών που ήταν διάσημοι σε όλα τα Βαλκάνια. Σήμερα ο πρωτογενής τομέας ακολουθεί φθίνουσα πορεία και ο τομέας του τουρισμού αποτελεί το νέο ανερχόμενο δυναμικό κλάδο της περιοχής. Στην περιοχή του Βοϊδομάτη υπάρχουν και δύο ιχθυοτροφεία πέστροφας, εξαγωγικού κυρίως χαρακτήρα.

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της περιοχής απασχολείται, κατά σειρά φθίνουσας σημαντικότητας, στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, τον πρωτογενή και το δευτερογενή τομέα. Στην Δ.Ε. Κόνιτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων απασχολείται στον

τριτογενή τομέα, ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας και το μικρότερο ποσοστό ανήκει στον πρωτογενή τομέα.

Επιπλέον, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Κόνιτσας ανέρχεται σε 2.505 άτομα σε σύνολο 7.138 και αντιπροσωπεύει το 35%, περίπου του συνολικού πληθυσμού. Το ποσοστό των ανέργων στην περιοχή του Δήμου Κόνιτσας ανέρχεται στο 12,8% του συνολικού οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου. Επιπλέον, όσον αφορά τον οικισμό της Κόνιτσας, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανέρχεται σε 1.885 άτομα σε σύνολο 5.272 και αντιπροσωπεύει το 35,7% περίπου του συνολικού πληθυσμού.

Η οικονομική δραστηριότητα του πληθυσμού του Δήμου Κόνιτσας, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 1 Οικονομική δραστηριότητα του πληθυσμού του Δήμου Κόνιτσας (Απογραφή της 18ης Μαρτίου 2001).

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός						
	Σύνολο	Απασχολούμενοι					Άνεργοι
		Σύνολο	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας	Άλλος κλάδος	Σύνολο
Αετομηλίσσης	9	8	6	0	1	1	1
Διστράτου	189	157	90	13	54	0	32
Κόνιτσας	1.885	1.648	366	400	820	62	237
Μαστοροχωρίων	375	331	121	104	100	6	44
Φούρκας	47	39	32	2	5	0	8
Σύνολο	2.505	2.183	615	519	980	69	322

Όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, στον τριτογενή τομέα απασχολείται το μεγαλύτερο ποσοστό του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού του Δήμου, περίπου 24% απασχολείται στον πρωτογενή και περίπου 20% στον δευτερογενή τομέα. Ειδικότερα, όσον αφορά τη Δ.Ε. Κόνιτσας, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός εργάζεται κυρίως στον τριτογενή τομέα σε ποσοστό περίπου 43%, περίπου 21% στον δευτερογενή τομέα και περίπου 19% στον πρωτογενή.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μικρή μεταποιητική δραστηριότητα η οποία βασίζεται στον κατασκευαστικό κλάδο, στη βιομηχανία ξύλου και στον κλάδο των τροφίμων.

3. Περιγραφή προτεινόμενων εργασιών

3.1. Στόχοι και ανάγκη προτεινόμενων παρεμβάσεων

Ανάμεσα σε άλλες δράσεις του έργου STONE.ART, όπως αναφέρθηκε και στην αρχή, προτείνεται η δημιουργία και λειτουργία μιας «Σχολής Πέτρας» στις εγκαταστάσεις του παλιού Σχολαρχείου Βούρμπιανης. Η Σχολή Πέτρας, με τη συνεχή υποστήριξη και αρωγή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων θα μπορεί να εκπαιδεύσει τους μελλοντικούς τεχνίτες/συνεχιστές της τέχνης της πέτρας αλλά να λειτουργήσει και ως ένα Σύγχρονο Ερευνητικό Κέντρο πάνω στις παραδοσιακές τεχνικές της πέτρας, τα ζητήματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανανέωσης και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος. Ως εκ τούτου, ο χώρος του ισογείου του Σχολαρχείου Βούρμπιανης προτείνεται να διαμορφωθεί κυρίως σε χώρους διδασκαλίας – εργαστηρίων για την Τέχνη της Πέτρας αλλά και σε ένα μεγάλο χώρο εκδηλώσεων – εκθέσεων, στον οποίο θα υπάρχει η δυνατότητα και φιλοξενίας του εξοπλισμού της Κινητής Ψηφιακής Έκθεσης που θα αποκτηθεί και θα διαμορφωθεί στο πλαίσιο του έργου.

Με την παρούσα μελέτη προτείνονται οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης – αποκατάστασης και βελτίωσης στο υφιστάμενο κτίριο του Σχολαρχείου Βούρμπιανης έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της Σχολής της Πέτρας, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Οι βασικοί στόχοι των προτεινόμενων παρεμβάσεων θα μπορούσαν να αποτυπωθούν συνοπτικά ως εξής:

- Η ασφάλεια στο εσωτερικό του κτιρίου
- Η βελτίωση της λειτουργικότητας του χώρου
- Η εξασφάλιση της χρηστικής άνεσης από τους
- Η αναβάθμιση και η αισθητική βελτίωση της υποδομής, με σεβασμό στην αρχική δομή και στα υπάρχοντα μορφολογικά στοιχεία της αρχικής μελέτης

Όπως αναφέρθηκε στο ιστορικό, για την αποκατάσταση του κτιρίου έχουν υλοποιηθεί μια σειρά σημαντικών εργασιών, οι οποίες αφορούν κυρίως στην στατική εξασφάλιση του κτιρίου. Για τη χρήση ωστόσο του κτιρίου είναι αναγκαίες και μια σειρά εργασιών οι οποίες περιγράφονται στη συνέχεια και αφορούν επεμβάσεις μικρής κλίμακας.

Συνοπτικά οι εργασίες που προτείνονται με βάση την αυτοψία αλλά και τις ανάγκες του έργου σε συνδυασμό με τη διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε με την Τοπική Κοινότητα, συνοψίζονται ως εξής:

- Χρωματισμός εσωτερικών τοίχων
- Διαμόρφωση δαπέδου χώρου εκδηλώσεων
- Επιστρώσεις δαπέδων χώρων
- Ποδιές παραθύρων
- Εσωτερικά κουφώματα (πόρτες)

- Υδραυλική εγκατάσταση χώρων υγιεινής

3.2. Προτεινόμενες χρήσεις χώρων

Όσον αφορά στην προτεινόμενη χρήση των χώρων του κτιρίου του Σχολαρχείου Βούρμπιανης, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου STONE.ART, έχει πραγματοποιηθεί μια προσέγγιση με βάση τις ανάγκες που προκύπτουν από τις δράσεις του έργου αλλά και τη μελλοντική δραστηριότητα εντός του κτιρίου.

Με βάση την προσέγγιση αυτή, οι απαραίτητες χρήσεις περιλαμβάνουν, όπως φαίνεται και στο σχεδιάγραμμα της επόμενης εικόνας:

- Χώρους εργαστηρίων - διδασκαλίας
- Χώρο εκδηλώσεων – εκθεσιακό χώρο
- Γραφείο – αποθηκευτικός χώρος και
- WC - χώροι υγιεινής.

Στους χώρους όπου θα χρησιμοποιηθούν σαν χώροι εργαστηρίων – διδασκαλίας, θα πραγματοποιούνται όλα τα εργαστήρια με τους τεχνίτες της πέτρας, όπως αυτά θα περιγραφούν από τους επιστημονικούς υπεύθυνους του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ενώ στον χώρο εκδηλώσεων – εκθεσιακό χώρο, θα πραγματοποιούνται εκδηλώσεις και εκθέσεις σχετικές με το αντικείμενο.

Τις χρήσεις θα πλαισιώσουν οι απαραίτητοι χώροι υγιεινής, ένας στο νότιο τμήμα και ένας στο βόρειο τμήμα του κτιρίου, ενώ θα υπάρχει επιπλέον ένας χώρος που θα χρησιμοποιηθεί ως γραφείο και αποθηκευτικός χώρος.

Αναλυτικές λεπτομέρειες σχετικά με τις διαστάσεις των χώρων, αποτυπώνονται στα σχέδια που συνοδεύουν την παρούσα έκθεση.

Χρωματισμός εσωτερικών τοίχων

Όσον αφορά στο χρωματισμό των εσωτερικών τοίχων και χωρισμάτων του κτιρίου, αυτός θα πραγματοποιηθεί με οικολογικό ακρυλικό χρώμα βάσεως νερού ή αντίστοιχο υλικό, με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται χρωματικά στην αισθητική του κτιρίου. Οι επιφάνειες είναι έτοιμες για το χρωματισμό, έχοντας τις απαραίτητες στρώσεις επιχρισμάτων, θα πραγματοποιηθεί ωστόσο όπου κριθεί απαραίτητο προετοιμασία για την εφαρμογή του υλικού και θα ολοκληρωθεί μετά τη διαμόρφωση και των δαπέδων όπου αυτό κρίνεται

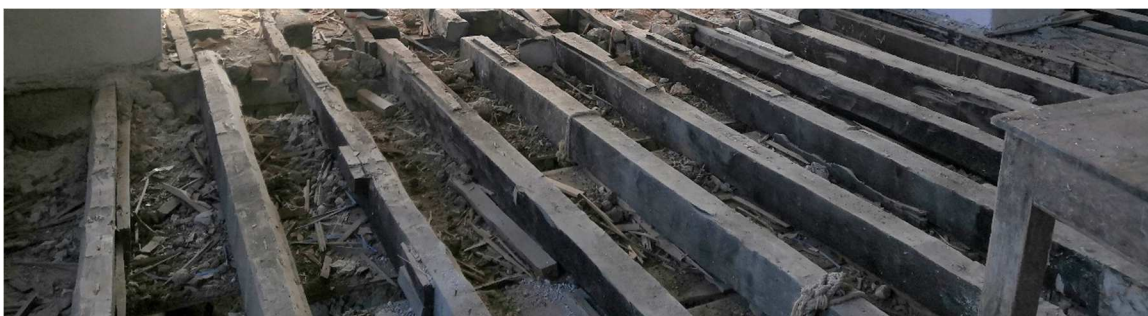

Εικόνα 18 Ενδεικτική κατάσταση χώρων προς χρωματισμό

σκόπιμο.

Διαμόρφωση δαπέδου χώρου εκδηλώσεων

Για τη διαμόρφωση του δαπέδου του χώρου εκδηλώσεων στο νότιο τμήμα του κτιρίου απαιτείται αρχικά αποξήλωση των δρύινων υφιστάμενων δοκών και στη συνέχεια επικάλυψη με οπλισμένο σκυρόδεμα για τη διαμόρφωση δαπέδου. Το νέο δάπεδο θα ενσωματωθεί στο φέροντα οργανισμό του κτιρίου.

Εικόνα 19 Ξύλινες δοκοί προς αποξήλωση

Επιστρώσεις δαπέδων χώρων

Μετά και τη διαμόρφωση του δαπέδου του νότιου τμήματος του κτιρίου, απαραίτητη εργασία είναι και η επίστρωση των δαπέδων με υλικά ανάλογα των αναγκών κάθε τμήματος. Έτσι προτείνεται:

- Επίστρωση διαδρόμων και χώρων εργαστηρίων με πολυμεγέθεις πλάκες μαρμάρου (ενδεικτικά τύπου Δεματίου, ορθογωνισμένες σε διάφορα μεγέθη, π.χ. 25 – 20 - 15) με στόχο τόσο την αισθητική ενσωμάτωση στο ύφος του κτιρίου αλλά και τη λειτουργική ανταπόκριση στις προτεινόμενες χρήσεις
- Επίστρωση χώρου εκδηλώσεων – εκθέσεων με ξύλινο δάπεδο από λωρίδες πλάτους περί τα 10 εκατοστά σε σκούρο χρώμα (π.χ. καρυδιά).
- Επίστρωση χώρων υγιεινής – wc με κεραμικά πλακίδια.

Ποδιές παραθύρων

Όσον αφορά στην τοποθέτηση των ποδιών των υφιστάμενων ξύλινων παραθύρων του κτιρίου,

Εικόνα 20 Παράθυρα κτιρίου

επιλέγονται ποδιές παραθύρων εσωτερικά από ξύλο.

Εσωτερικά κουφώματα (πόρτες)

Σχετικά με την τοποθέτηση των εσωτερικών ανοιγμάτων (πορτών) στο ισόγειο του κτιρίου, θα ακολουθηθεί η αισθητική των υφιστάμενων ξύλινων ανοιγμάτων με στόχο μια αρμονική αλλά και λειτουργική διαμόρφωση που θα ακολουθεί και θα σέβεται το ύψος του κτιρίου αλλά θα μπορεί να ανταποκριθεί και στις απαιτήσεις των νέων προτεινόμενων χρήσεων.

Οι προτεινόμενες ξύλινες θύρες θα τοποθετηθούν όπως φαίνονται στο σχήμα της εικόνας 17.

Υδραυλική εγκατάσταση χώρων υγιεινής και εργαστηρίων

Προτείνεται η εγκατάσταση των απαραίτητων υδραυλικών συστημάτων για τη λειτουργία των δύο προτεινόμενων χώρων υγιεινής με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό τους (νιπτήρες, λεκάνες κλπ). Επιπλέον προτείνεται η εγκατάσταση των απαραίτητων υδραυλικών συστημάτων για τη μελλοντική λειτουργία των εργαστηρίων (απαραίτητος νιπτήρας δίπλα από τους πάγκους εργασίας).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε **143.408,29 €** (για εργασίες 85.226,13€, ΓΕ&ΟΕ 15.340,70€, απρόβλεπτα 15.085,02€ και Φ.Π.Α. 24% 27.756,44€). Η χρηματοδότηση του έργου θα είναι από πιστώσεις του Προγράμματος Interreg Ελλάδα - Αλβανία 2014-2020 και θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Δήμου στον Κ.Α. 02.61.7321.04.

Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό κατά τρόπο άμεμπτο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 4412/16, τους όρους της σύμβασης γενικά και τις εντολές του αρμόδιου οργάνου της επίβλεψης του έργου.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ / 10/2022

ΙΩΑΝΝΙΝΑ / 10/2022

ΙΩΑΝΝΙΝΑ / 10/2022

Η Αρμόδια υπάλληλος Ο Πρ/νος Τμ. Δ.Π.ΠΗ

Η Πρ/νη Δ/νσης ΤΕΠΗ

Αμαλία Δόνου
Αρχιτέκτων μηχ.

Βασίλειος Κυριαζής
Ηλ/γος μηχ

Ελένη Νικολού
Πολιτικός μηχανικός

